

اوپک و آژانس بین‌المللی انرژی: عرضه در فصل اول سال از تقاضا سبقت می‌گیرد

به گزارش صدای تجارت، دنیای اقتصاد نوشت: سرانجام انتظارات برای رسیدن تقاضای نفت به سطح «عادی» پایان می‌یابد؟ اوپک، آژانس بین‌المللی انرژی و اداره اطلاعات انرژی آمریکا هر سه در تازه‌ترین گزارش‌های ماهانه خود به این پرسش پاسخ مثبت داده‌اند. در واقع، همه آنها معتقدند تقاضا به رشد قوی خود در سال ۲۰۲۲ ادامه خواهد داد؛ با این حال، اوپک و آژانس برآورد کرده‌اند در فصل اول سال عرضه جهانی نفت از تقاضا پیشی بگیرد.

آژانس بین‌المللی انرژی (IEA)، اوپک و اداره اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) در نخستین گزارش‌های ماهانه خود در سال ۲۰۲۲ پیش‌بینی‌های مثبتی درباره تقاضا داشتند و در بسیاری از موارد هم نظر نشان دادند. هر سه معتقدند تقاضای جهانی نفت در سال جاری به دوره پیشاکرونايي بازخواهد گشت. البته در این مورد، ارقام این موسسات متفاوت است. اوپک بدون تغییر برآورد خود نسبت به گزارش ماه قبل، گفته تقاضای نفت در سال جاری به ۸ / ۱۰۰ میلیون بشکه در روز به طور متوسط خواهد رسید.

با این حال، آژانس و اداره آمریکایی به ترتیب ارقام ۷ / ۹۹ میلیون بشکه و ۵۲ / ۱۰۰ میلیون بشکه در روز را تخمین می‌زنند. با وجود افزایش جزئی پیش‌بینی تقاضای دو نهاد اخیر نسبت به گزارش‌های ماه دسامبر، هنوز اوپک در این باره خوشبین‌تر است. اوپک و آژانس هر دو معتقدند که با وجود ناتوانی ائتلاف اوپک-پلاس در تحقق کامل برنامه افزایش تولید، عرضه در فصل اول سال از تقاضا سبقت خواهد گرفت. البته نهاد آمریکایی کسری تولید را هر چند موقتی، پیش‌بینی کرده است. آژانس با وجود برآورد پیشی‌گرفتن عرضه، هشدار می‌دهد که رسیدن موجودی‌های نفت جهان به کف هفت‌ساله در کنار کاهش روزافزون ظرفیت مازاد موجب می‌شود در صورت اختلال عرضه نتوان واکنش مناسبی به آن نشان داد. در این میان، اداره اطلاعات انرژی پیش‌بینی کرده است که متوسط بهای برنت و وست تگزاس اینترمدییت در سال ۲۰۲۲، به ترتیب ۷۵ دلار و ۳ / ۷۱ دلار بر بشکه باشد.

بازگشت تقاضا به دوره پیشاکرونا

هر سه موسسه معتبر بین‌المللی در حوزه انرژی ادامه رشد قوی تقاضا برای سال جاری را پیش‌بینی می‌کنند. در این مورد اوپک به برآورد ماه قبل خود دست نزده و گفته که تقاضا با $2/4$ میلیون بشکه رشد روزانه به $8/100$ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. این رقم البته متوسط سالانه تقاضا از منظر اوپک است و این سازمان معتقد است تقاضا در فصل سوم سال از 100 میلیون بشکه فراتر خواهد رفت. آژانس بین‌المللی انرژی مستقر در پاریس نزدیک به 200 هزار بشکه روزانه به پیش‌بینی قبلی خود از تقاضای سال قبل و فعلی افزوده؛ چراکه محدودیت‌های کرونایی کمتر از انتظار بوده است. با این رشد، رقم تخمینی تقاضا از دیدگاه آژانس برای 2022 به $7/99$ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. اداره اطلاعات انرژی هم حدود 60 هزار بشکه در روز به برآورد پیشین خود اضافه کرده تا پیش‌بینی کند که تقاضای طلای سیاه در سال جاری با $6/3$ میلیون بشکه رشد به $52/100$ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. این موسسه همچنین معتقد است تقاضا در سال آینده با $8/1$ میلیون بشکه رشد به $27/102$ میلیون بشکه می‌رسد.

با چنین پیش‌بینی‌هایی حجم تقاضا در سال 2022 از سطوح پیش از شیوع کرونا یعنی سال 2019 فراتر خواهد رفت. اوپک همچنین در گزارش خود برآورد کرد، با وجود اینکه شیوع سویه جدید کرونا موسوم به امیکرون ممکن است در نیمه اول سال 2022 تاثیری داشته باشد که آن هم به قرنطینه بیشتر و افزایش بستری بیماران بستگی دارد و به نیروی کار آسیب می‌زند، تخمین‌ها از رشد اقتصادی همچنان قوی است.

به گفته این سازمان، افزایش نرخ بهره که انتظار می‌رود در سال جاری جلوی رشد تورم را بگیرد و از نظر برخی برای تقاضای نفت ریسک محسوب می‌شود، بعید است چشم‌انداز را تغییر دهد. افزایش مورد انتظار نرخ بهره آمریکا در فصل دوم سال با فصل رونق رانندگی در نیم‌کره شمالی همزمان می‌شود که تقاضای سوخت را بهبود می‌بخشد.

اوپک معتقد است اقدامات پولی، رشد اقتصادی فعلی را تحت‌تاثیر منفی قرار نمی‌دهد، بلکه راه را برای بیش از حد داغ شدن اقتصادها فراهم می‌کند. بنابراین اوپک می‌گوید بازار نفت در تمام طول سال 2022 از حمایت کافی برخوردار خواهد بود.

عرضه از تقاضا پیشی می‌گیرد

با وجود برآورد تقاضای قوی از سوی هر سه موسسه، اوپک و آژانس برآورد کرده‌اند که در فصل نخست سال ۲۰۲۲ عرضه جهانی نفت از سطح تقاضا سبقت می‌گیرد. این پیش‌بینی با وجود این واقعیت انجام شده که اوپک‌پلاس در رسیدن به اهداف تولید خود طبق توافق ناکام بوده است. این در حالی است که اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده برای اولین بار کسری در عرضه را پیش‌بینی کرده است که البته کوتاه‌مدت خواهد بود؛ چراکه موجودی‌ها در فصول بعدی به روند افزایشی خود بازخواهند گشت. آژانس در این باره گفته که برخی تولیدکنندگان به سطوح بالای تاریخی خود خواهند رسید. چنین چشم‌اندازی می‌تواند به معنای تضعیف رالی اخیر قیمت نفت به دلیل محدودیت عرضه باشد؛ چراکه تولیدکنندگان بالاخره توانایی تامین تقاضا را پیدا خواهند کرد.

آژانس گفته که آمریکا، کانادا و برزیل احتمالاً به اوج‌های تاریخی خود در تولید نفت خواهند رسید؛ عربستان و روسیه هم ممکن است رکوردهای خود را جا‌جا‌به‌جا کنند. در گزارش آژانس آمده است: «عرضه جهانی نفت در ۲۰۲۲ پتانسیل این را دارد که روزانه رشد عظیم ۲/۶ میلیون بشکه‌ای با محوریت عربستان را داشته باشد؛ به شرطی که اوپک‌پلاس به روند بازگرداندن عرضه کاهش‌یافته خود از سال ۲۰۲۰ ادامه دهد.»

اوپک و متحدانش از جمله روسیه که به اوپک‌پلاس معروف‌اند، از سال ۲۰۲۰ برای حمایت از بازار اقدام به کاهش بی‌سابقه تولید خود به میزان ۷/۹ میلیون بشکه در روز کردند و حالا بخشی از این حجم برای بازگشت به بازار باقی مانده است.

گزارش اوپک همچنین تولید بیشتر اعضای آن را نشان داد. بر این اساس، تولید اوپک در ماه پایانی سال قبل ۱۷۰ هزار بشکه رشد داشته و به ۲۸ میلیون و ۸۸۰ هزار بشکه در روز رسیده است. با این حال، این مقدار تولید کمتر از برنامه اوپک است. در واقع، ۱۰ عضو این سازمان، به استثنای ایران، لیبی و ونزوئلا که در توافق کاهش تولید سال ۲۰۲۰ حضور دارند، باید در ماه‌های گذشته هر ماه ۲۵۳ هزار بشکه از ۴۰۰ هزار بشکه افزایش اوپک‌پلاس را بر عهده می‌گرفتند که تاکنون چنین رشدی محقق نشده است. اوپک‌پلاس در ماه دسامبر ۷۹۰ هزار بشکه در روز از برنامه تولید خود عقب بود.

اوپک پیش‌بینی کرد که دنیا در سال ۲۰۲۲، به ۹ / ۲۸ میلیون بشکه در روز از عرضه اعضای این سازمان نیاز خواهد داشت که نسبت به پیش‌بینی خود در ماه گذشته بدون تغییر مانده است و از نظر تئوریک به آنها اجازه رشد تولید را خواهد داد.

موجودی‌ها در کف هفت‌ساله

به گفته آژانس بین‌المللی انرژی، ذخایر جهانی نفت در پایین‌ترین سطح هفت‌ساله قرار دارد. با این حال، مازاد عرضه پیش‌بینی‌شده از سوی این نهاد و همین‌طور اوپک، باید موجب افزایش موجودی‌ها شود.

آژانس هشدار می‌دهد که با رسیدن موجودی صنعتی و انبارهای سوخت در کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) به پایین‌ترین سطح هفت‌ساله، هر گونه اختلال در عرضه می‌تواند بازار را در سال ۲۰۲۲ دچار نوسان کند. اثر این موضوع وقتی برجسته‌تر می‌شود که بدانیم افزایش عرضه به معنای کاهش ظرفیت مازاد موثر اوپک است و حالا در کشورهای عربستان و امارات متمرکز شده؛ چراکه تولیدکنندگان کوچک‌تر اوپک با مشکلاتی در تولید مواجه‌اند.

آژانس پیش‌بینی کرده که ظرفیت مازاد موثر تولیدکنندگان اوپک پلاس در نیمه دوم سال به ۶ / ۲ میلیون بشکه در روز کاهش خواهد یافت. البته این رقم بدون در نظر گرفتن تولید نفت ایران است که به دلیل تحریم پایین‌تر از سطوح عادی بوده است.

به گفته EIA، شاخص برنت در سال گذشته به طور میانگین ۷۱ دلار بر بشکه بوده است و پیش‌بینی می‌شود در سال جاری و سال آینده به ترتیب ۷۵ و ۶۸ دلار در هر بشکه معامله شود. همچنین قیمت نفت خام آمریکا در سال ۲۰۲۲، ۳۲ / ۷۱ دلار بر بشکه خواهد بود.